

Инфобил

Информативни билтен за запослене у Служби Народне скупштине

број 7.

март 2014.

тема броја

Престројавање у ходу

Народна скупштина Републике Србије

уводна реч | др Небојша Стефановић

страна 3 | Интервју са Јаном Љубичић

**Поштоване
колегице и
колеге,**

Свако од нас понаособ може значајно да утиче на друштво и свет који нас окружује. Јасно изграђени циљеви и одговорност према послу предуслов су за извештајан резултат. Али, за сваки резултат потребни су рад, труд и воља.

Функцију председника Народне скупштине преузео сам са жељом и идејом да утичем, променим и пружим свој лични допринос што бољем угледу парламента.

Сматрао сам да је транспарентност у раду најјачи адут који треба понудити јавности. Управо то смо и учинили. Данас је Народна скупштина најбоље оцењена институција у Србији по отворености и јавности рада. Потврда нашем залагању је и похвала Европске комисије и Повереника за заштиту информација од јавног значаја Родољуба Шабића.

Путем директних видео преноса са свих пленарних и седница радних тела, сваки сегмент рада Народне скупштине постао је доступан сваком грађанину. То је био свеобухватан пројекат који је заживео и успешно функционише, пре свега захваљујући залагању запослених у Служби Народне скупштине.

Невладин сектор је сада присутнији у раду Парламента, што је свакако допринело повећаној контроли извршне власти. Овај сазив је формирао Одбор за ССП и са Одбором за европске интеграције показао да уме да буде партнер извршне власти у преговорима и контролор процеса преговора у Србији.

Овај сазив је за корак испред претходних. Показали смо значајнији рад посланика у одборима који су у интересу грађана, припремали добре и квалитетне законе, без обзира са чије су стране долазили.

Примери који сам издвојио само су неки у низу успешно реализованих задатака. Захвалан сам запосленима за стручну помоћ и напоре које су уложили како би Народна скупштина дословце била народна.

Најтежње и даље морају бити усмерене ка бољем и квалитетнијем животу грађана Србије. Зато, свим запосленима у Служби желим много успеха у даљем раду.

*Председник Народне скупштине
др Небојша Стефановић*

Народна скупштина Републике Србије

Трг Николе Пашића 13
www.parlament.rs

Уређивачки одбор: Сања Бојанић Максимовић, мр Драган Луковић, Биљана Милосављевић, Весна Дујмовић Росић, Милана Штековић, Верица Михајловић, Бојан Пудар, Милош Прошић, Слађана Велимировић, Светлана Суботић, Сенка Павловић, Милош Марић и Милена Каршић (у сарадњи са другим колегама из Службе Народне скупштине).

Ваше сугестије и предлоге можете послати на e-mail адресу infobid@parlament.rs.

Израду овог билтена подржали су
Мисија ОЕБС-а у Србији и УНДП/СДЦ.

Organizacija za evropsku
bezbednost i saradnju
Misiја u Srbiji

Empowered lives.
Resilient nations.

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Ставови изречени у овој публикацији припадају искључиво аутору и његовим сарадницима и не представљају нужно званичне ставове Мисије ОЕБС-а у Србији и Програма Уједињених нација за развој (УНДП)/ Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ).

Увели смо новине у рад Народне скупштине

У седмом броју Инфобила разговарали смо са генералним секретаром Јаном Љубичић о њеним утисцима о раду Народне скупштине и запосленима у Служби.

Какви су били Ваши први утисци по доласку на место генералног секретара, а какви су данас, после скоро две године?

Оно што сам мислила о овом послу када сам именована за генералног секретара, и ово што мислим сада, после скоро две године, се знатно разликује. Тада нисам знала колики је обим посла, па је и слика коју сам имала о Служби и парламенту уопште, била битно другачија од оне коју имам данас.

Шта је био Ваш највећи изазов на челу Службе Народне скупштине?

Највећи изазов је за мене била лоша општа слика о Скупштини у јавности. Сматрала сам да највише представничко тело заслужује више поверења и бољу позицију код грађана. Желели смо да уведемо новине у функционисање парламента, да га учинимо ефикаснијим, а његов рад отворенијим. Мислим да смо и успели, у мери у којој смо за то имали времена.

У чему се разликује посао у Народној скупштини од посла у неком другом државном органу?

Скупштина је јединствен орган са јединственим уставним положајем и надлежностима. Одатле проистичу специфичности у свакодневном раду због којих није могуће повлачити паралеле са било којим другим државним органом. Уједно, рад у Скупштини част је за сваког државног службеника.

Шта сматрате својим највећим успехом на месту генералног секретара?

Сматрам да су успостављени нови механизми који су рад народних посланика учинили доступнијим и транспарентнијим, и који су модернизовали радне процесе у Скупштини. Мислим пре свега на савремене дигиталне технологије – односно праћење седница Народне скупштине и њених радних тела у реалном времену, електронско управљање документима, али и бројне акте који чине основу даљег развоја Службе. Ово је само део онога што је био план и што смо успели за годину и по дана да завршимо.

Да је било више времена, који би били ваши приоритети?

Много је идеја и планова, али оно шта бих издвојила као приоритет јесте наставак јачања контролне функције парламента. Сматрам да би ово требало да буде један од кључних задатака наредног руководства. Чини ми се да је то прави пут за адекватно позиционирање Народне скупштине у друштву и политичком систему.

Искористила бих прилику да се захвалим запосленима у Служби Народне скупштине на сарадњи. Без њиховог залагања и показане стручности све ово не би било могуће.

Додељена стипендија Европског парламента

У оквиру Претприступног програма стипендирања од стране Европског парламента и Меморандума о разумевању између Одељења за претприступне активности Европског парламента и Народне скупштине који је одобрио генерални секретар 11. јануара 2013. године, стипендија за обуку у Европском парламенту за 2014. годину додељена је нашој колегиници Сандри Станковић, вишем саветнику за послове уређивања интернет странице Народне скупштине.

Стипендија у трајању од шест недеља започела је 3. марта, а завршава се 11. априла 2014. године.

Стипендирање се обавља у Бриселу (у Европском парламенту), а током боравка укључена је и једна студијска посета Стразбуру током одржавања пленарне седнице Европског парламента. Наша колегиница је распоређена у Генералном директорату за комуникације, Директорат за медије у Одељењу за веб комуникације Европског парламента.

Идеја читавог програма је да се стипендиста током боравка активно укључи у свакодневни рад, како би на тај начин упо-

знала функционисање и организацију Европског парламента, при чему се посебна пажња усмерава на рад и питања из области веб комуникација и развоја веб странице, рада са новинарима, као и рад ЕП ТВ, што одговара стручним областима рада стипендисте у Народној скупштини.

На крају боравка, стипендиста пружа повратну информацију домаћину, Европском парламенту, кроз извештај у којем оцењује овај Програм стипендирања, уз резиме активности које је похађао и резултате програма, као и план за даљи развој.

© European Union 2014 - European Parliament

Студијске посете и стручна усавршавања

Запослени у Служби Народне скупштине су у претходном периоду учествовали на семинарима, посетама, тренинзима, и то:

- 11—13. децембар 2013. године – на семинару „Парламентарни надзор над сектором безбедности у земљама западног Балкана” одржаном у Републици Македонији, Скопљу, у организацији Вестминстерске фондације за демократију (WFD)
- 2—7. фебруар 2014. године на студијском путовању у Краљевини Шведској, Стокхолм, у организацији Грчког парламента
- 9—12. фебруар 2014. године на семинару „Јачање улоге

парламента у области европских интеграција и хармонизације националних законодавстава са правним тековинама Европске уније” одржаном у Републици Турској, Анкара, у организацији ТАЕХ

- 19—20. фебруара 2014. године на семинару „Здравље и заштита потрошача” одржаном у Краљевини Белгији, Брисел, у организацији Европског парламента
- 23—29. март 2014. године у информативном програму немачког Бундестага који је намењен сарадницима иностраних парламената, у организацији Европског парламента

copyright © UNDP Serbia | photo by Reni Mirovic

Усавршавање Службе кроз Твининг

У оквиру Твининг пројекта „Јачање капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција”, који Народна скупштина реализује са Парламентом Грчке, одржано је више семинара, округлих столова и радионица за запослене у периоду од 2012. до 2014. године.

Циљ свих ових активности био је да се служба Народне скупштине упозна са начином рада, начином доношења одлука и законодавством ЕУ, како би улогу коју има у процесу претприступних преговора са ЕУ ефикасно обавила.

Запослени су овим путем упознати са свим елементима и корацима усклађивања националног са законодавством Европске уније, критеријумима и општим питањима у процесу приступања, као и са свим фазама процеса преговора.

Наглашена је улога Народне скупштине у процесу претприступних преговора са Европском унијом, и то у следећим активностима: усклађивање закона према Националном плану за усвајање правних тековина Европске уније, праћење њиховог спровођења, познавање спровођења билатералног скрининга и учествовање у расправи о нацрту преговарачких позиција, што све захтева стручност и компетенцију службе.

Такође, запосленима је предочен начин сарадње Парламента и Владе у процесу усклађивања националних са правним тековинама ЕУ, као и однос између Парламента и независних државних институција у вези са истим. На овим предавањима, запосленима је пружена и помоћ у вештини претраживања обиља података и докумената са сајтова и база података ЕУ.

У периоду од 13. децембра 2013. до 20. фебруара 2014. одржане су обуке на следеће теме:

- улога министарстава у усвајању правних тековина ЕУ и неопходних подзаконских аката и сарадња са Народном скупштином;
- Интернет и друштвени медији;
- однос Народне скупштине и независних државних институција;
- сарадња између Народне скупштине и Владе у усвајању правних тековина ЕУ;
- ЕУ институције, законодавни процес и истраживачка служба у земљама ЕУ.

На семинарима су били присутни запослени из Сектора за законодавство Народне скупштине.

Даљи план семинара биће познат после одржаних избора.

Почела сарадња Синдиката Слога и Универзитета Мегатренд

Споразумом, који је потписан у децембру 2013. године, предвиђене су одређене погодности за чланове синдиката Слога за студирање у високошколским установама овог универзитета.

Према споразуму, чланови Слоге и чланови њихових породица моћи ће да плате студирање у 12 месечних рата, а цена школарине износи 900 евра за студије првог степена, што је око 40 одсто попушта од укупне цене школарине на овом универзитету.

Такође, поред основних студија, уз исти попуст од 40 одсто могу се уписати мастер и докторске студије.

Универзитет Мегатренд реализује свој програм на факултетима за пословне студије, културу и медије, међународну економију, управу и администрацију, уметност и дизајн и компјутерске науке. Осим у Београду, чланови Слоге моћи ће да студирају и у Зајечару, Бачкој Тополи, Ваљеву и Вршцу.

Народна скупштина домаћин нашим студентима – стипендистима Бундестага

Петоро изабраних студената из Србије који ће радили и боравити у Бундестагу, у Берлину, у оквиру програма „Међународне парламентарне стипендије” посетили су Народну скупштину у периоду од 27. до 31. јануара 2014. године.

Уз стручно вођење и презентације које су припремиле колеге из Службе, стипендисти су се ближе упознали са радом и улогом радних тела у процесу доношења закона и других аката, Пословником и Законом о Народној скупштини, Јединственим методолошким правилима за израду прописа, а представљени су им и планови напређења и модернизације рада Службе Народне скупштине.

Стипендисти са Правног, Филолошког и Факултета политичких наука имали су прилике да сазнају који послови се обављају у одељењима за припрему и обраду седница, спољне послове, европске интеграције и односе с јавношћу.

Они су се састали са члановима Парламентарног одбора за стабилизацију и придруживање и са истраживачима из Библиотеке Народне скупштине и обишли здање Дома Народне скупштине.

Пракса у трајању од 15 недеља, коју ће учесници имати у канцеларијама посланика Бундестага, омогућава увид у начин рада немачког парламента и подразумева целодневно обављање најразличитијих послова, као што су припрема седница, састављање говора, писама и разних чланака.

Овај програм већ више од 20 година спроводи Бундестаг у сарадњи са Берлинским универзитетом, Универзитетом Хумболт и Техничким универзитетом у Берлину. Намењен је земљама бившег Совјетског Савеза и бивше Југославије, затим Мађарске, Албаније и Америке. Од 2004. године овим програмом обухваћена је и Србија.

Престројавање у ходу

Шеснаестог марта ове године одржани су избори за 250 народних посланика, а организација и ових избора био је велики изазов за Републичку изборну комисију (РИК). За ефикасан рад РИК заслуге свакако припадају и Служби Народне скупштине која је Законом одређена да обезбеди услове за рад Комисије.

Ово су били шести парламентарни избори који се спроводе према истом изборном закону, што је довело до успоста-

вљања одређене добре праксе у раду Службе Народне скупштине. Део те праксе је и подела рада унутар Службе. Највећи број наших колега, углавном из Сектора за законодавство, и овог пута, био је ангажован на помоћи у раду регионалним координаторима РИК који су били задужени да у одређеним деловима земље спроводе активности у вези са припремом избора.

РИК иначе има свој „мали секретаријат“. О припремама

предлога упуштава, правила, одлука и решења, као и о одржавању контакта са другим државним органима, сазивању седница РИК и умножавања материјала стара се група запослених са највећим искуством и знањем у спровођењу избора.

Транспарентност изборног поступка, која подразумева седнице РИК отворене за јавност и медије, ангажује Одељење за односе с јавношћу и изискује сталну активност на ажурирању веб-странице РИК. Посебна па-

жња придаје се и раду са акредитованим домаћим и страним посматрачима избора.

Значајан допринос раду РИК и овог пута дали су Одељење за буџетске, финансијско-рачуноводствене и послове јавних набавки, Одсек писарнице са експедицијом и архивом, Одељење за електронику, телекомуникације и информатику и Сектор за одржавање објеката.

И ови избори били су изазов за Службу, јер је организовање

овако захтевног посла подразумевало координиране активности, разрешење спорних питања у ходу, често и рад без радног времена, како би на дан избора све било спремно за гласање.

А шта ради Служба када се избори окончају? Па, зна се – следи конститутивна седница Народне скупштине, упознавање са новим саставом народних посланика и повратак запослених у Служби својим основним задужењима.

Разговор са Рајком Вукомановић

Шведски модел – рецепт за успех

Парламент Шведске, Риксдаг, има веома значајну улогу у контроли рада Владе и у сталним преговорима у Европској унији, каже за Инфобил наша колегиница Рајка Вукомановић, која је била у делегацији Народне скупштине у посети том парламенту. Посета је реализована почетком фебруара ове године у оквиру Твининг програма, кроз пројекат „Јачање укупних капацитета Народне скупштине у процесу европских интеграција”, који се финансира из претприступних фондова ЕУ.

Каже да „Риксдаг карактеришу транспарентност и отвореност у раду, што представља и основне карактеристике развијеног демократског друштва у Шведској”, која има Устав из 1974. године, док је претходни био из 1809.

Парламент Шведске има 349 посланика. У његовом саставу је сада највећа Социјалдемократска партија, али ипак Шведска има мањинску владу.

Посланички избори биће 14. септембра ове године, после избора за Европски парламент који су 25. маја.

Парламент је надлежан за доношење закона, контролу Владе, спољну политику, послове Европске уније и управљање буџетом. Председник парламента заступа и представља Шведску.

Закони се доносе као и у Србији, тако што их Влада предлаже, а најпре их разматрају надлежни одбори, којих је 15, и потом се води расправа на пленарној седници парламента.

Али „за разлику од Народне скупштине Републике Србије”, објашњава Рајка Вукомановић „у Парламенту Шведске се о предлозима закона води јединствена расправа – и у начелу и у појединостима. Када овлашћени предлагач упути предлог закона у парламент, посланици имају 14 дана да предлог закона размотре на седници надле-

жног одбора, пре но што се о њему расправља у пленуму”.

Предлагачи закона у Шведској могу бити и посланици, који често подносе и противпредлоге на Владин предлог закона, а предлагач закона може бити и неки одбор парламента, док амандмане најчешће подносе посланичке групе. Пошто се закон изгласа у парламенту, проглашава га Влада, а то је раније чинио краљ.

У разговору за Инфобил Рајка Вукомановић истиче да се наша делегација упознала са оним што је у овом тренутку најважније и где нам је искуство других земаља најпотребније, а то је начин на који се остварује парламентарна контрола Владе и како парламент учествује у пословима Европске уније”.

„Ако говоримо о улози Парламента Шведске у пословима Европске уније, њихова искуства би нам могла бити од велике користи. Влада представља Шведску у преговорима са ЕУ и учествује у Савету министара ЕУ. Међутим, имајући у виду да је приступањем ЕУ део законодавне надлежности парламента прешао на институције ЕУ, постоји обавеза информисања и консултовања Владе с парламентом о томе како ће да преговара у Бриселу и обавеза Владе да информисе парламентарни Одбор за ЕУ послове о одлукама донетим у Европској унији”, рекла нам је колегиница Вукомановић.

Колегиница објашњава и да је Одбор за ЕУ послове консултативно тело Владе у парламенту, а даје и мандат Влади за преговоре у Бриселу. Такође, и други надлежни одбори у чију надлежност спада питање које је

предмет преговора са ЕУ та питања разматрају с Владом у раној фази преговора са ЕУ.

На питање о томе у чему се разликујемо, а у чему смо слични, Рајка Вукомановић каже да је за контролну функцију Парламента Шведске „веома важна улога Одбора за уставна питања, који има веома широк делокруг рада. Делокруг тог одбора одговара делокругу Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања Народне скупштине”.

Она додаје да чланови шведског Одбора за уставна питања могу иницирати и испитивање конкретних случајева, као што је продаја неког државног предузећа. Тај одбор разматра и извештаје независних тела, као и предлоге које у оквиру изборне функције врши Парламент Шведске.

Колегиница Вукомановић такође нам је скренула пажњу на улогу независних институција, које пружају снажну подршку Парламенту Шведске у остваривању контролне функције. „Било је задовољство разговарати с представницима институције Омбудсмана, на коју су се угледале бројне сличне институције широм света. Шведски омбудсман постоји више од 200 година и веома је допринео да Шведска буде земља у којој су људска права и слобода на веома високом нивоу, као и да органи власти раде ефикасно и неспристрасно у интересу грађана”, рекла је за Инфобил Рајка Вукомановић.

Упитана о томе који је најјачи утисак из Шведске, каже да су то „једноставност, прецизност,

сталоженост и функционалност у свему – како у послу, тако и у животу уопште” и износи своју оцену да је то „вероватно добар рецепт за успех”.

„Њихова љубав према природи се може видети на сваком кораку: језеро пуно лабудова, орхидеје на готово сваком прозору и у свакој канцеларији... Наши љубазни домаћини су нам испричали да Швеђани чак и у посету затвореницима носе цвеће. Нисмо баш били сигурни да ли је у питању шведски хумор, али сигурно није далеко од истине”, рекла је Рајка Вукомановић.

Она каже и да се Швеђани труде да на сваки могући начин оплемене свој простор „што је вероватно допринело да сачувају добро расположење и ведар дух у хладним, кратким зимским данима”.

Додаје да је Стокхолм веома миран град. „Рекла бих да његови становници живе добро, али да ни у чему не претерују. Заиста, нигде нема трага претеране раскоши, сјаја и гламура. Швеђани веома воле да пешаче, што је за нас понекад и био мали проблем, јер оно што

је њима 'на десет минута' у нашем случају је ипак било мало дуже”.

Под утиском шведског парламента који је, како каже, и сам знаменитост шведске престонице, она истиче да „је било задовољство провести пар дана у топлим и светлим просторијама тог здања. Веома је добро опремљен и омогућава посланицима и служби одличне услове за рад... Ипак, било нам је веома драго када се представница Секретаријата Парламента Шведске, видевши фотографију Дома Народне скупштине, искрено дивила његовој лепоти”, каже наша колегиница.

Посебно истиче љубазност домаћина који су „били веома стрпљиви да одговарају на наша питања а да их понекад, чини ми се, нису најбоље ни разумели јер се са сличним проблемима не сусрећу”.

На крају разговора за Инфобил, Рајка Вукомановић каже да је имала прилике да чује да је Стокхолм још лепши лети, те би она свима препоручила да, ако их пут одведе у ове крајеве, Стокхолм обавезно посете.

ПРВИ ПРОЈЕКАТ ЗДАЊА ПАРЛАМЕНТА УРАЂЕН ЈОШ 1891. ГОДИНЕ

Историјат зграде Скупштине

Скупштина Србије од 1918. до 20. већа изграђена у једном етапу и завршена је 1929. године. Зграда је изграђена још једном према пројекту истог Народног скупштине у Краљевини Србији, Краљевини Словенији и Краљевини Хрватској, а завршена је 1929. године. Зграда је изграђена у једном етапу и завршена је 1929. године. Зграда је изграђена у једном етапу и завршена је 1929. године.

Корисне информације на једном месту

www.parlament.rs

Грађани могу поднети иницијативе, петиције, представке и предлоге

на следећи начин:

- у писаном или електронском облику и у том случају могу користити образложење и доступан грађанима на интернет страници Народне скупштине. Анонимне поднеске и поднеске који су нејасни, нејасно изражени или нејасно садржане неће се разматрати у складу са;
- грађани се могу обратити и непосредно Народној скупштини, одређеном њеном радном телу, када ће се њима разговарати лично или у Служби у просторици Народне скупштине. Дозвољено је примити грађанску посету, по правцу, поводомима, средом и петком, од 10:00 до 14:00, у згради у Краља Милоша 14.

Грађани могу поднети иницијативе, петиције, представке и предлоге

www.parlament.rs/građani/petitione-predstavke-1294.html

www.parlament.rs/građani/petitione-predstavke-1294.html

Праћење преноса уживо

На адреси www.parlament.rs, са својим логотипом и десктоп рачунара, мобилног телефона и таблет уређаја, сви заинтересовани грађани могу да прате сесије Народне скупштине, одржане сваког радног дана Народне скупштине, конференције за новинаре, народних посланика, јавна слушања, активности председника Народне скупштине, као и све друге догађаје и активности Народне скупштине. Сви преноси се архивирају и доступни су на интернет страници Народне скупштине.

За грађане који желе да посету Народну скупштину

и ближе се упознају са радом, историјатом и уметничким вредностима овог здања, организује се групне и индивидуалне посете. Посете неколико година су популарне, као и могућност грађанима сервису са галерија велике сале.

www.parlament.rs/građani/individualni-ostaci-i-nama-11091.html

ГРУПНЕ ПОСЕТЕ – сваком радном даном од 9 до 15 часова. Захтев за посету упутић на е-пошту zvekt@parlament.rs. У захтеву навести датум и време посете, и контакт телефон. По добијању сагласности генералног секретара, констатоваће вас позивом на групе за едукацију и презентацију скупштинске Билтене. Све додатне информације можете добити на телефон **011/3026-273** или на е-пошту zvekt@parlament.rs.

ИНДИВУАЛНЕ ПОСЕТЕ – организује се сваког радног дана у периоду 12. до 14. септембра сваког месеца у Територијалној организацији Народне скупштине, Београд, Београдски пут 1, **011/2655-622**.

Подлистак Наша скупштина у Вечерњим новостима

Почетком јануара 2014. године изашао је пилот-подлистак Наша скупштина као специјални додатак Вечерњих новости.

На овај начин грађанима је приближен рад Народне скупштине, институт јавних слушања, рад радних тела и одржавање седница одбора ван седишта. Такође, у подлистку су наведене друге корисне информације и контакти.

Поред интервјуа са председником и генералним секретаром Народне скупштине, подлистак упознаје грађане са неким од механизма кроз које Народна скупштина врши контролну функцију, могућностима грађана да прате и укључе се у рад Народне скупштине, као и занимљивостима из историјата Дома Народне скупштине.

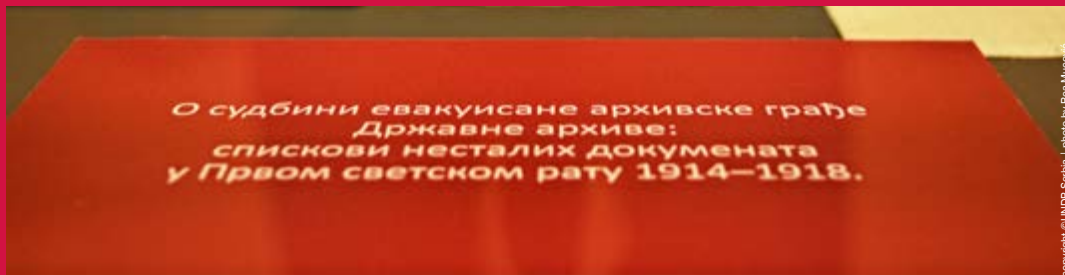
У подлистку су представљени резултати истраживања јавног мњења, који су утврдили пораст поверења грађана у Народну скупштину. Истраживање, које је спровео УНДП, показало је, да се Народна скупштина налази на трећем месту по поверењу грађана са 34%, након председника Републике са 52% и Владе са 34%. Ипак, 42% испитаника и даље не познаје довољно рад и улогу парламента. Интересантно је да више од 40% сматра да би требало информисати јавност о раду парламента између осталог и кроз стални додатак у високотиражној дневној штампи.

Садржај подлистка резултат је сарадње стручне службе Народне скупштине Републике Србије, Уређивачког одбора Кворума, пројекта УНДП и Вечерњих новости.

УНДП ће у наредном периоду урадити истраживање међу фокус групама, које би требало да податке о читаности додају подлистку Наша скупштина. Резултати овог истраживања ће одредити динамику излагања подлистка. Оваквим приступом се унапређује комуникација Народне скупштине са најширом популацијом и подиже свест о раду парламента, као и њен углед у јавности.

Пилот број подлистка Наша скупштина издат је захваљујући Програму Уједињених нација за развој (УНДП), уз подршку Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ), у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине”.

Сто година од почетка Првог светског рата – узроци

copyright © UNDP, Serbia | photo by Bran Mucic

Услед колонијалних тежњи и империјалних интереса, велике силе су, на почетку прошлог века увеле свет у сукоб до тада непознат историји, који је довео до трагичних последица по цивилизацију. У двадесетом веку су се догодиле политичке промене које су трајно одредиле судбину Европе и света.

На крају XIX и почетком XX века формирају се политички и војни савези Централних сила и Антанте са циљем прекомпоновања колонијалних односа. Немачка и Аустроугарска нису биле задовољне постојећим стањем. Вудро Вилсон, председник Сједињених Америчких Држава, сматрао је да је највећи кривац за избијање Великог рата европска аристократија која је желела што већу моћ за себе, а није имала ни мало благонаклон однос према демократији. Са друге стране, Владимир Илич Лењин је за избијање рата кривио економски империјализам, тј. сматрао је да ће превелика борба за унапређивање и проширење тржишта, неминовно довести до глобалног сукоба. Он се ослањао на писање Карла Маркса и Џона Хобсона, енглеског економског теоретичара и критичара империјализма.

Осим економских, и бројни политички узроци су довели до избијања Великог рата. Нагло слабење утицаја Аустроугарске

монархије на Балкану и јачање пансловенског, нарочито југословенског покрета претили су конфликтом, који је кулминирао 1908. године, када је анкетирана Босна и Херцеговина. Истовремено са опадањем утицаја Отоманске империје, јачала је национална свест народа на Балкану.

Избијању сукоба 1914. године претходило је стварање низа савеза и неколико ратова. Руско—јапански рат (1904—1905), италијанско—турски (1911—1912) и за народе Балкана свакако најзначајнији, Балкански ратови (1912—1913) који су водили коначном ослобођењу од Отоманске империје, али такође, били су увод у сукоб ширих размера.

Сарајевски атентат се узима као догађај који је променио ток историје двадесетог века. Припадник тајне пројугословенске организације Млада Босна, Гаврило Принцип је 28. јуна 1914. године, у Сарајеву, на Видовдан, усмртио аустроугарског надвојводу Франца Фердинанда и његову супругу Софију. Непуних месец дана касније, 23. јула 1914. године Аустроугарска је упутила ултиматум Србији, који Србија није могла да прихвати.

У тренутку Сарајевског атентата предизборна активност у

Краљевини Србији је била у пуном јеку, за изборе који су заказани за 1. август 1914. године. Желећи да избегне рат, Србија је прихватила све услове из ултиматума, осим дела који директно урушавао њен суверенитет, а односио се на могућност да Аустроугарска полиција тражи кривце за атентат на територији Краљевине Србије. Одговор Владе Краљевине Србије на ултиматум, задовољио је чак и Немачку, али добијени одговор Аустроугарска није прихватила.

Још пре коначне објаве рата, краљ Александар Карађорђевић је извршио мобилизацију војске и донео Указ о ванредном сазивању Народне скупштине. Прва ванредна седница Народне скупштине је одржана у Нишу, 14. јула 1914. године, у згради Официрског дома. За председника Скупштине је изабран Андра Николић, а потпредседници др Станојло Вукчевић и Ђока Брачинац.

Аустроугарска је објавила рат Србији, 28. јула 1914. године. Почео је рат који је за четири године мобилисао преко седамдесет милиона људи, а однео више од 15 милиона људских живота. Краљевина Србија је изгубила, према подацима Париске конференције, 28% целокупног становништва.

Copyright © OJUG, Srebrenica, photo: Zvezdana Stokich

Светлана Јовановић, начелница Одељења за људске ресурсе

Нови план усавршавања Службе

Управљање људским ресурсима сигурно представља један од највећих изазова са којима се Служба Народне скупштине суочава у изградњи професионалног и стручног „апарата“ који је у стању да изврши сложене задатке које парламентарни рад поставља пред запослене. У интервјуу за Инфобил, нова начелница Одељења за људске ресурсе отворено говори о плановима у овој области, проблемима и циљевима у наредном периоду. Наша колегица Светлана Јовановић износи и личне импресије, потврђујући да је Служба Народне скупштине на правом путу када је овај сегмент рада у питању.

С обзиром на то да сте релативно скоро распоређени на месту начелника Одељења за људске ресурсе, какви су Ваши први утисци о Народној скупштини и која је Ваша генерална импресија о капацитетима наше службе?

Народна скупштина је велики и уређени систем, тако да ми је част што сам у оваквом систему на челу Одељења за људске ресурсе. Генерално посматрано, као што сам већ напоменула, иако је ово уређен систем, сматрам да увек може још да се ради на унапређењу капацитета Службе. Има потенцијала, људи који раде овде су заиста стручни и имају видљиву вољу да се

константно усавршавају. Драго ми је због тога и спремна сам да дам све од себе да се још пуно тога угради и уведе у овај систем.

Да ли рад у Народној скупштини за Вас представља нови професионални изазов и са каквим предубеђењима сте дошли у нашу институцију?

Свакако је ово за мене, као професионалца у области људских ресурса, изузетно велики изазов, пре свега јер сам у претходним фазама своје професионалне каријере радила у систему који је потпуно другачији од овога. Нисам имала посебна сазнања када је функциониса-

ње скупштинске службе у питању, али сматрам да уопште није тешко уклопити се у овакав систем рада.

Како оцењујете постојећу правну регулативу у Народној скупштини? Ту мислимо пре свега на обавезе запослених које се тичу професионалног усавршавања, развоја и унапређења радних способности запослених у Служби, као и подстицаја које руководство Службе креира у овој специфичној области за запослене.

Оно што се данас захтева јесте константно учење и усавршавање. Примена нових технологија и евидентни напредак у свим областима рада нас обавезују да се стално усавршавамо и учимо нове ствари. Присталица сам идеје да увек може боље и да је живот константно учење. Мишљења сам да Служба стално мора да се усавршава и да управо Одељење на чијем сам челу мора да буде идејни креатор и прави покретач сваког вида професионалног усавршавања.

Како је стање људских ресурса у Народној скупштини и шта су кључни задаци, по Вашем мишљењу, да се обезбеди још квалитетнији амбијент за унапређење рада запослених, стручно усавршавање и професионално напредовање?

Као сто сам већ напоменула, потребно је константно учење, неопходно је проучавати искуства других парламената и свакако унапређивати парламентарну сарадњу, посебно са парламентима у региону, како би усавршили рад у свих сегмента Службе Народне скупштине. Морам да кажем да Скупштина Србије сарађује и са невладиним сектором који доста улаже у унапређење капацитета рада

свих организационих јединица Народне скупштине. Такође имамо Twinning пројекат са грчким парламентом који је изузетно значајан за нас. Период приступања ЕУ је пред нама и сигурно ћемо доста тога мењати и прилагођавати у сваком сегменту друштва, па и у свим сегментима рада Службе.

Ово је систем који ће извесно претрпети неке промене у начину функционисања, тако да сам спремна да са својим сарадницима радим на свим врстама усавршавања.

За ових неколико месеци сте могли стећи потпуни утисак и формирати мишљење о свим значајним деловима Службе. Која одељења или сектори у Народној скупштини су по Вашем мишљењу на највишем ступњу професионалног развоја имајући у виду специфичне послове које Служба обавља?

Све организационе јединице у сложеној структури Службе Народне скупштине имају висок ниво професионалног развоја и не бих могла неку посебно да издвојим. Свака организациона целина и сва одељења у Служби имају неспорног потенцијала да одговоре захтевима тренутног стања у Народној скупштини. Међутим, морам да напоменем да увек има места за усавршање и подстицање нових развојних успеха и резултата рада.

Шта су приоритети Одељења на чијем сте челу у овој години и чему ће бити посвећена посебна пажња?

Мојим доласком на чело овог Одељења, основна замисао је била да се удахне нека нова енергија. Мој основни задатак је да се осавремени и унапредим рад овог Одељења. У наредном периоду приоритет ће би-

ти усавршавање рада Одељења. Задатак свих нас ће бити да направимо нови концепт плана усавршавања запослених, као и увођење обуке за нове посланике.

Колико је стручно усавршавање у оквиру програма у којима Народна скупштина учествује значајно за свакодневни рад и изградњу професионалнијег амбијента?

Стручно усавршавање је приоритет, јер само на тај начин можемо имати кадрове који су спремни да прате промене које нас очекују у наредном периоду. Промене које ће уследити у процесу придруживања Европској унији намећу нам велику одговорност и морамо бити спремни. Лично сам увек за што више нових знања и сазнања и сматрам да је то у професионалном смислу изузетно важно.

Да ли се планира обнова финансијске подршке за запослене у Служби за стицање нових и виших академских нивоа образовања?

Планира се и то је нешто на чему ћу инсистирати у наредном периоду.

И за крај пар личних питања: како проводите слободно време и шта Вас превасходно „окупира“ када напустите парламентарно здање?

Од када сам почела да радим у Скупштини морам да признам да немам пуно слободног времена, али увек када то могу, време проводим са породицом, јер је то база из које црпим енергију за све што радим.

